

SAMEN, GROEN & SOCIAAL

VERKIEZINGSPROGRAMMA
PrO, PvdA & GroenLinks
2022-2026

COLOFON

De programmacommissie bestaat uit Mia de Beun, Steyn Burger, Melanie van Driel, Peter Glasbeek, René Sepers, Gerlof Kruidhof en Kees Burger

Ondersteuning Bestuur PrO

De commissie kreeg input van talloze partijen en inwoners uit Oegstgeest. We zijn allen zeer erkentelijk voor de tijd die ze namen om hun deskundigheid met ons te delen tijdens gesprekken in het dorp of via schriftelijke inbreng.

In opdracht en onder eindverantwoordelijkheid van de besturen van Progressief Oegstgeest, PvdA Oegstgeest en GroenLinks Oegstgeest

Beste Oegstgeestenaar,

Het is velen in Oegstgeest de afgelopen jaren voor de wind gegaan. Echter mede door de coronacrisis heeft niet iedereen kunnen profiteren van de voorspoedige tijden. Het oog hebben voor gelijke kansen, onderlinge solidariteit en klimaatverandering is essentieel als we samen willen leven in ons mooie dorp.

Sinds 1993 werkt Progressief Oegstgeest samen met PvdA en GroenLinks. Progressief Oegstgeest wil graag allen die zich aangetrokken voelen tot linkse en progressieve politiek met elkaar verbinden. Met elkaar vormen we de enige linkse partij in Oegstgeest. In ons DNA zit sociale, groene en verbindende politiek.

Natuurlijk gaan verkiezingen ook om welke partij wint of verliest, maar het gaat vooral om de vraag wat voor dorp we willen zijn. Van wie het dorp is, wat en waarom we willen veranderen. Wij willen een sociaal, groen en verbindend dorp. Omdat we ervan overtuigd zijn dat versterking van deze waarden noodzakelijk zijn. Meer dan ooit tevoren. De keuze is helder: PrO of laten we het zo?

Marja Kraakman

Partijvoorzitter Progressief Oegstgeest

Na vier jaar oppositie trad PrO in 2018 weer toe tot het college van burgemeester en wethouders in Oegstgeest. De opgaven van het dorp waren groot. In de afgelopen jaren zijn een aantal richtinggevende besluiten genomen en nieuwe initiatieven gestart, met name op het gebied van wonen, duurzaamheid, onderwijshuisvesting en inclusiviteit. Hierop willen we de komende jaren voortbouwen.

In 2022 gaan we met vertrouwen terug naar kiezers en laat PrO graag zien welke stappen de afgelopen vier jaar zijn gezet om de benodigde veranderingen te realiseren. Nieuwbouwprojecten moeten voortaan 25% sociale huurwoningen bevatten (was 15%), maar daarbij ook 25% middeldure huurwoningen om de betaalbaarheid van woningen in Oegstgeest te vergroten. De financiële positie van onze gemeente is verbeterd. We zijn begonnen met de achterstand in het beheer en onderhoud van ons dorp die de afgelopen decennia is ontstaan weg te werken. Het DOK is uitgebreid met de hoogste duurzaamheidseisen voor schoolgebouwen. De Leo Kannerschool heeft eindelijk duidelijkheid voor een nieuw en goed schoolgebouw en de Gevers-Deutz Terweeschool gaat met behoud van het monumentale karakter verbouwd worden zodat het weer past bij hun onderwijsvisie. PrO heeft zich hardgemaakt voor het huisvesten van 175 statushouders.

We zijn trots op onze resultaten en gaan de komende jaren onverminderd door voor een sociaal en groen dorp waar we samen wonen, leven en werken.

Melanie van Driel

Fractievoorzitter Progressief Oegstgeest

INHOUD

INLEIDING	5
1 Samen	6
1.1 Wonen	7
1.2 Economie & Werk	8
1.3 Kunst, Cultuur & Erfgoed	9
1.4 Mobiliteit	10
1.5 Bestuur, Democratie & Participatie	11
1.6 Oegstgeest in de Leidse Regio	12
2 Groen	13
2.1 Energietransitie	14
2.2 Natuur & Klimaatadaptatie	15
2.3 Onze Leefomgeving	16
2.4 Afval & Circulaire Economie	17
2.5 Dieren & Biodiversiteit	18
3 Sociaal	19
3.1 Gelijke Kansen	20
3.2 Onderwijs	21
3.3 Jongeren & Jeugdhulp	22
3.4 Sport & Bewegen	23
3.5 Zorg & Welzijn	24
3.6 Ouderen	25
3.7 Inclusie & Acceptatie	26
4 Financiën	27

INLEIDING

“Oegstgeest, een dorp om trots op te zijn!”

Een groen dorp waar mensen naar elkaar omkijken. Waar iedereen helemaal zichzelf kan zijn, kan werken en groeien. En een fijne plek heeft om te wonen. Voor ons zijn dat geen dromen, maar een realistisch ideaal. Het landelijke beleid van de afgelopen jaren werkt tegen ons, maar de oplossingen in ons verkiezingsprogramma ‘Samen, Groen en Sociaal’ zijn creatief en doordacht genoeg om lokaal een groot verschil te maken.

Die oplossingen komen voort uit een heldere visie: in Oegstgeest voelen we ons verantwoordelijk voor elkaar, leven we niet naast elkaar maar samen, zijn we goed voor elkaar en voor de natuur. Groen en sociaal zijn voor ons dan ook onlosmakelijk met elkaar verbonden. In onze ambitieuze plannen voor een duurzaam en groen dorp houden we rekening met elkaar en doet iedereen mee.

Oegstgeest is een dorp om trots op te zijn, maar over de uitdagingen die voor ons liggen zijn we realistisch. De gevolgen van klimaatverandering, de wooncrisis en de toenemende ongelijkheid dwingen ons tot handelen. Met onze oplossingen zijn we bereid ver te gaan. PrO/PvdA/GroenLinks wil:

- **1000 woningen erbij voor 2026 conform de Oegstgeester woonvisie met 25% sociale huur en 25% middeldure huur zodat minimaal 50% van de gebouwde woningen betaalbaar zijn**
- **Uitbreiding van 30km-zones en het instellen van een milieuzone om de verkeersveiligheid te vergroten en milieuschade te beperken**
- **Kinderen die jeugdhulp nodig hebben bij een GGZ-instelling krijgen meteen zorg en komen niet (meer) op een wachtlijst**
- **Hoogwaardig Openbaar Vervoer van Leiden Centraal naar Nieuw-Rhijnegeest voor het verbeteren van duurzame mobiliteit door iedere 10 minuten met openbaar vervoer te kunnen reizen**
- **De bak met GFT gaat iedere week mee zodat het goed scheiden van GFT van restafval beloond wordt**
- **Centrumvisie met plan voor de Lange Voort en omgeving waar ruimte is voor meer groen, benodigde culturele en maatschappelijke voorzieningen in Oegstgeest een plek krijgen en cultuur in een Cultuurfabriek wordt gebundeld**
- **De Gevers-Deutz Terweeschool krijgt bij de renovatie een gymzaal en ruimte voor een BSO om goed bewegingsonderwijs mogelijk te maken en onderwijs met kinderopvang te integreren**
- **Veranderen van speeltuinen en schoolpleinen naar natuurspeelplaatsen voor een groener dorp dat kinderen in de natuur laat spelen met een omgeving die klimaatadaptief is**

PrO durft duidelijk te kiezen. Niet voor de vervuilers en vertragers, maar voor verandering. Waar we samen de klimaatcrisis en energietransitie aanpakken. Waar we bouwen aan betaalbare woningen voor iedereen. Waar we zorgen voor een fijne groene leefomgeving.

Vier jaar geleden kregen we het vertrouwen van de kiezer. We hebben niet op onze handen gezeten. Dankzij de inzet van PrO is Oegstgeest socialer en duurzamer geworden. Een sterk progressief geluid blijft nodig om daarmee door te kunnen gaan en de stappen extra te zetten, die nu echt nodig zijn.

De keuzes die we voor de komende vier jaar maken? Die lees je in dit verkiezingsprogramma.

1. SAMEN OEGSTGEEST

1.1 WONEN

Ondanks een wooncrisis is in Oegstgeest de afgelopen jaren vooral voor welgestelden gebouwd. Zo is sinds 2014 bijvoorbeeld geen sociale huurwoning of middeldure koop- of huurwoning opgeleverd. Weliswaar is onlangs een woonvisie opgesteld waarin uitgegaan wordt om bij nieuwbouw te verplichten 25% ervan te bestemmen voor sociale huur en 25% voor middeldure huur of koop. Tegen de aanwijzing van nieuwe bouwlocaties is veel politiek verzet.

Veel partijen verzetten zich tegen de gerechtvaardigde wensen van starters, middeninkomens, zorgbehoevenden en ouderen. PrO is volstrekt duidelijk over zijn insteek op het gebied van wonen voor de komende vier jaar. Wij vinden dat ook Oegstgeest zijn verantwoordelijkheid moet nemen om een bijdrage te leveren aan de bestrijding van de wooncrisis. PrO wil in de komende raadsperiode 2022-2026 starten met de bouw van tenminste 1000 woningen.

WAT VINDEN WIJ BELANGRIJK

- Door te bouwen in Nieuw-Rhijngest-Zuid, Frederiksoord-Zuid, Nieuw-Rhijnvaert, Overgeest, Hofbrouckerpark, La France-locatie, Buitenlust Kamphuiserpolder, Admiraal de Ruyterlaan (oude PTT-centrale) en de Haarlemmerstraatweg, is onze inzet om de komende raadsperiode te starten met het bouwen van minstens 1000 woningen waarvan tenminste 25% sociaal en 25% middeldure sector. Bij de Almondehoeve zien we mogelijkheden voor het versterken van het groen in combinatie met kleinschalige woningbouw.
- Een inhaalslag in het bouwen van deze zorgwoningen is essentieel, omdat in Oegstgeest tot nu toe weinig tot geen zorgwoningen voor lagere inkomens met een WLZ-indicatie (Wet Langdurige Zorg) beschikbaar zijn. Het is belangrijk om deze woningen dicht bij bestaande zorg te bouwen zodat geprofiteerd kan worden van elkaars nabijheid. Goede optie voor het uitbreiden van deze woningen is de huidige La France-locatie en in de toekomst het Hofbrouckerpark.
- Over de huidige locatie van de Leo Kannerschool VSO aan de Hazenboslaan (grond is eigendom van de gemeente) willen we in de komende raadsperiode duidelijke afspraken maken. Voordat men gaat slopen en bouwen zal men eerst de huidige locatie nodig hebben totdat de nieuwe locatie van de Leo Kannerschool opgeleverd is en de verbouwing van de Gevers-Deutz Terweeschool afgerond. PrO wil dat op deze locatie na de sloop uitsluitend gebouwd gaat worden voor sociaal en middelduur.
- PrO is van mening dat de woningmarkt niet meer zonder duidelijke regulering kan om lagere en middeninkomens nog enigszins te beschermen. Wij zijn voorstander van een zelfbewoningsplicht voor alle woningen, al dan niet in combinatie met een anti-speculatiebeding bij verkoop van middeldure woningen die met steun van de gemeente worden gebouwd.
- Het splitsen van woningen kan een (kleine) bijdrage leveren aan het realiseren van extra woningen. Ook kan gedacht worden aan het geschikt maken van leegstaande winkelpanden en kantoorruimten voor wonen.

1.2 ECONOMIE & WERK

De economie in Oegstgeest heeft in de afgelopen jaren een positieve ontwikkeling doorgemaakt door de vestiging van nieuwe bedrijven in en rond het Bio Science Park, maar ook door de opening van het bedrijventerrein De Boeg. Zo is er een groot aantal nieuwe arbeidsplaatsen in ons dorp gecreëerd. Deze positieve ontwikkeling brengt ook nieuwe uitdagingen met zich mee die deels door de gemeente, maar ook op regionaal niveau moeten worden opgepakt. Die uitdagingen liggen vooral op het gebied van opleiden, wonen en mobiliteit. PrO wil dat de gemeente zich in haar economisch beleid laat leiden door het concept “brede welvaart” waarbij naast het versterken van het verdienvermogen ook inclusiviteit en duurzaamheid leidende uitgangspunten zijn.

PrO vindt de winkelgebieden Lange Voort en De Kempenaerstraat vanwege het gevarieerde en kwalitatief hoogstaande aanbod belangrijk. Ook hechten we waarde aan behoud en de ontwikkeling van de buurtfunctie van de centra Boerhaaveplein, Poelgeest en Nieuw-Rhijnegeest.

WAT VINDEN WIJ BELANGRIJK

- Wij willen dat de gemeente haar dienstverlenende rol naar ondernemers versterkt door een actieve, anticiperende en meedenkende houding aan te nemen. Structureel overleg tussen gemeente, onderwijs en ondernemers is nodig om zo een optimale aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te organiseren via stages en leerbanen. Dit is ook noodzakelijk om versnelde integratie van statushouders in het arbeidsproces te bewerkstelligen en de mogelijkheden voor de integratie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te vergroten, waarbij ook nadrukkelijk aandacht is voor arbeidsgehandicapten.
- Wij willen winkelleegstand op de Lange Voort en de Kempenaerstraat tegengaan door onder meer verruiming van de mogelijkheid om dienstverleners vrijgevallende winkelruimten te laten huren en meer opties voor vestiging van horeca mogelijk te maken. Ook wordt de mogelijkheid voor tijdelijke verhuur om kunstzinnige projecten mogelijk te maken onderzocht.
- De winkelgebieden moeten in fysieke zin verbeterd worden door ze groener, mooier en schoner te maken onder andere door meer fietsparkeerplaatsen en strenger toezicht op obstakels op de stoepen.
- Om de verkeerssituatie rond de aanlevering van goederen door vrachtwagens in de Kempenaerstraat te verlichten, zou onderzoek moeten worden gedaan naar de mogelijkheid van de creatie van een pick-up-point in De Boeg en de bevoorrading van daaruit met kleinere busjes.
- PrO is op zich tevreden met de huidige winkeltijden, maar wil ontheffingsmogelijkheden van de winkeltijden op zondagochtend voor speciale (feest)dagen mogelijk maken.

1.3 KUNST, CULTUUR & ERFGOED

Kunst, cultuur en erfgoed zijn belangrijk aspecten van het leven. Ze stimuleren creativiteit en identiteit, geven houvast en bevorderen maatschappelijke samenhang. Oegstgeest is een dorp met een levendig cultureel aanbod. PrO vindt het belangrijk om dit in stand te houden. Een belangrijke plaats wordt ingenomen door de bibliotheek. Deze zet zich actief in voor leesbevordering, bestrijding van (digitale) laaggeletterdheid en is een lokaal centrum voor activiteiten en ontmoeting.

Door de coronacrisis zaten inwoners van Oegstgeest gedwongen thuis en was er weinig ruimte voor ontmoetingen. De culturele sector is (onevenredig) hard geraakt door de coronacrisis. Om inwoners weer bij elkaar te brengen is er behoefte aan laagdrempelige culturele activiteiten. De gemeente dient ruimhartig om te gaan met het evenementenbeleid de komende jaren. Erfgoed is een waarde die inwoners aan objecten of tradities toekennen. Dit vraagt vele, zorgvuldige dorpsgesprekken. Het is van belang dat meerstemmigheid ook aandacht krijgt in de interpretatie en educatie rond erfgoedobjecten.

WAT VINDEN WIJ BELANGRIJK

- Er moet een integraal plan komen voor het gebied rond het dorpscentrum en Lange Voort, inclusief de toekomst van de bibliotheek. De bibliotheek moet een centrale ontmoetingsplaats zijn met verschillende functies, zoals kennis, cultuur en ontwikkeling. In een nieuw onderkomen zal de bieb een centrale plaats innemen naast andere functies als bijvoorbeeld volksuniversiteit, klantcontactcentrum van de gemeente, culturele activiteiten, cultuurfabriek en eventueel horeca.
- Wij willen dat de gemeente een faciliterende rol speelt bij de organisatie van een jaarlijks terugkerend culturele dorpsweek met verschillende activiteiten om bewoners weer samen te brengen. Er wordt hiervoor een budget beschikbaar gesteld.
- Dat de gemeente meedenkt bij de mogelijkheden om in leegstaande winkelpanden culturele pop-up tentoonstellingen te organiseren, door bijvoorbeeld (hobby-)fotografen en/of –kunstenaars.
- De mogelijkheden onderzoeken voor een graffiti-oefenplaats bij één van de onderdoorgangen onder de A44 en de fietstunnel bij Teylingereind.
- Meer aandacht voor Oegstgeest als schrijversdorp, met initiatieven als bijvoorbeeld een wandel- of fietsroute langs bijzondere plaatsen en dit indien mogelijk te koppelen aan literatuuronderwijs op scholen in Oegstgeest.
- Vanuit de gemeente moet meer aandacht en ondersteuning komen voor muziekonderwijs op basisscholen.
- De waarden van bestaande en nieuwe erfgoedobjecten dienen goed beschreven te worden zodat de objecten ook goed, adequaat, en niet belemmerend, beschermd kunnen worden in omgevingsplannen.

1.4 MOBILITEIT

Goede ontsluiting van de (nieuwe) woonwijken en bedrijventerreinen is belangrijk. Voor de nieuwe wijk Nieuw-Rhijngest en het Oegstgeester deel van het Bio Science Park moet een adequate verbinding komen met Leiden CS.

Er is de afgelopen jaren veel geld geïnvesteerd in de RijnlandRoute, de weg die de A4 en de A44 met elkaar verbindt. Hierbij is óók geld van de gemeente Oegstgeest gebruikt. Nu is het tijd om eveneens flink te investeren in openbaar vervoer en fietsverkeer. Bij alle nieuwe verkeersplannen van de gemeente Oegstgeest moet de voetganger en fiets een prominente rol krijgen.

WAT VINDEN WIJ BELANGRIJK

- De mogelijkheden moeten worden onderzocht voor de aanleg van Hoogwaardig Openbaar Vervoer (door iedere 10 minuten een bus te laten rijden) van Leiden CS naar Nieuw-Rhijngest via de Wassenaarseweg. Op termijn zien we hier mogelijkheden voor een lightrail-verbinding.
- De busverbinding tussen Oegstgeest en Den Haag Centraal moet terugkeren.
- Meer aandacht voor de fiets, waaronder afstemming met de gemeente Leiden voor voldoende parkeergelegenheid van fietsen bij o.a. Leiden CS. In Oegstgeest zelf willen we 500 extra fietsparkeerplekken realiseren bij winkelgebieden en openbaar vervoer.
- De fietsverbindingen tussen alle wijken in Oegstgeest, Leiden CS en Warmond moeten verbeteren evenals het onderhoud aan wegen en fietspaden. Het meerjarenonderhoudsplan van de gemeente dat hierin voorziet moet consequent worden uitgevoerd.
- De tweede brug naar Poelgeest moet snel worden gebouwd, zodat de lijnbus hiervan gebruik kan maken en de bereikbaarheid van de wijk wordt vergroot.
- Een wandel- en fietsvriendelijke rotonde op de kruising van de Kennedylaan en de Haaswijklaan/Irislaan.
- Het aantal 30 km-zones in de gemeente moet worden uitgebreid om de verkeersveiligheid te verbeteren en een milieuzone worden ingesteld om vervuilende vrachtwagens te weren.
- Het draagvlak en de voordelen van het winkeldeel in de Kempenerstraat autovrij te maken tijdens het weekend moeten worden onderzocht (door middel van enquêtes bij het winkelend publiek en gesprekken met ondernemers).
- Het stimuleren van elektrisch rijden door oplaadmogelijkheden te vergroten, zowel door de aanleg van (snel) laadpleinen als de aanleg van kabelgoten bij woonhuizen. Door een gerichte toename van het aantal laadpalen vergemakkelijken we het om het wagenpark te elektrificeren.

1.5 BESTUUR & PARTICIPATIE

Progressief Oegstgeest vindt het belangrijk dat burgers kunnen participeren in het bestuur van de gemeente, zodat zij meer te zeggen krijgen over de plek waar ze leven, wonen, werken en ontspannen. Wij willen dat mensen mee kunnen denken en mee kunnen praten over de beslissingen die hen raken. Een eerlijk en transparant gemeentebestuur stelt zich dienend op. Het algemeen belang gaat voor het individuele belang, maar de gemeente houdt oog voor minderheden.

Voor een goed werkende democratie zijn betrokken burgers belangrijk. We willen dat de gemeente naar hen luistert. Maar er moet ook geluisterd worden naar burgers die minder goed zijn in het naar voren brengen van hun mening.

WAT VINDEN WIJ BELANGRIJK

- De kwaliteit van dienstverlening moet worden verbeterd. Digitaal ongeletterden moeten ook zonder afspraak bij de gemeentebalie terechtkunnen, door bijvoorbeeld een dagdeel in de week vrije inloop toe te staan. Ook moet voor alle inwoners het collegespreekuur opnieuw worden ingevoerd.
- De meerwaarde van het instellen van een ombudsfunctionaris voor inwoners die de dupe zijn van overheidshandelen, zoals die in sommige gemeenten al actief is, moet worden onderzocht.
- De nieuwe stijl van burgers betrekken bij het ontwikkelen van beleid geeft inwoners een actieve rol de komende jaren. Door goed te luisteren naar haar inwoners, kan de gemeente oog hebben voor de verschillende belangen en deze goed tegen elkaar afwegen. Het is uiteindelijk de gemeenteraad die besluit, maar inwoners worden serieus genomen, klachten worden naar behoren afgehandeld en de gemeente handelt responsief.
- De wijkbezoeken door het college en de wijkwandelingen door de gemeenteraad worden gecontinueerd zodat initiatieven vanuit de wijk bekend zijn en waar gewenst ondersteund.
- De gemeente hoort terughoudend te zijn met de inhuur van externen. Hierbij dient in eerste instantie te worden gekeken naar overcapaciteit bij buurgemeenten.
- De gemeente moet privacygevoelige data adequaat en veilig beheren en problemen, zoals datalekken, op een transparante manier aan te pakken.

1.6 OEGSTGEEST IN DE REGIO

PrO is voor goede samenwerking binnen de Leidse regio maar hecht tevens waarde aan de herkenbaarheid van de lokale democratie. Om de zelfstandigheid van Oegstgeest als gemeente goed te kunnen blijven invullen moeten we ook de consequenties onder ogen zien en moet er geïnvesteerd worden in de gemeentelijke organisatie. Dit speelt des te meer daar de gemeenten nu al complexe taken hebben (jeugdzorg, energietransitie) en er ook in de komende periode weer nieuwe taken bij krijgen (omgevingswet, inburgering). Een gemeente die zijn taken niet of onvoldoende kan uitvoeren doet zijn inwoners te kort.

Sommige problemen gaan de spankracht van de gemeente te boven en kunnen beter op regionaal niveau worden opgepakt. We denken hierbij in de eerste plaats aan de samenwerking met de gemeenten in de Leidse regio en dan met name aan Leiden, Leiderdorp, Voorschoten en Zoeterwoude. Op het vlak van regionale samenwerking is er de afgelopen periode te weinig gebeurd. Het is zaak om de voornemens voor betere samenwerking ook echt uit te voeren. De gemeente moet zich open en constructief opstellen naar de regio.

WAT VINDEN WIJ BELANGRIJK

- Voor PrO is het behoud van het huidige hoge voorzieningenniveau onder andere op het gebied van scholen, sport, cultuur en verenigingsleven een essentiële voorwaarde voor zelfstandigheid. Wat ons betreft moet de belangen die inwoners hebben bij deze voorzieningen in Oegstgeest altijd centraal staan.
- PrO wil uitbreiding en versterking van de ambtelijke capaciteit van de gemeente om haar kerntaken goed te kunnen uitvoeren.
- Intensivering van de regionale samenwerking op de terreinen economie, energie, mobiliteit en afval zorgt voor effectiever beleid. Door regionaal samen op te trekken, kunnen we beter de krachten bundelen tegen de vlieghinder van Schiphol.

2. GROEN OEGSTGEEST

2.1 ENERGIETRANSITIE

Ook Oegstgeest moet van fossiele brandstoffen af in onze energie- en warmtevoorziening. Inmiddels is er een warmtevisie opgesteld waar per wijk de mogelijkheden zijn geïnventariseerd. PrO wil dat de gemeente alles in het werk stelt om deze enorme transitie mogelijk te maken. Belangrijk is burgers te betrekken bij dit beleid door middel van een burgerberaad.

Grote winst is te behalen door besparingsmaatregelen. Naast het aanpakken van de bebouwde omgeving kan ook een gedragsverandering van de bewoners zelf leiden tot minder energieverbruik. De gemeente heeft energiecoaches opgeleid die vrijwillig de bewoners kunnen helpen energiezuiniger te leven. Actieve betrokkenheid van inwoners en inwonerorganisaties is essentieel voor het welslagen van de energietransitie. Daarom verdienen organisaties als LEOO (Lokaal Energie Opwekking Oegstgeest) en buurtinitiatieven zoals Energiek Poelgeest onze ondersteuning.

WAT VINDEN WIJ BELANGRIJK

- PrO wil een lokaal burgerberaad voor de energietransitie instellen. Het burgerberaad moet gaan bestaan uit een gelote groep burgers. De gemeenteraad vraagt hen door middel van een open vraagstelling om de gemeenteraad te adviseren over de energietransitie. Door ze goed te informeren en tijd te geven om zich te beraden, kunnen zij op basis van de beschikbare informatie afwegingen maken die leiden tot een advies voor de gemeenteraad.
- De stijgende energielasten vergroten de urgentie van besparingsmaatregelen zoals woningisolatie. PrO wil binnen de komende raadsperiode dat alle eigenaren van huizen met een energielabel C, D, E, F en G een persoonlijk advies krijgen van energiecoaches/duurzaam bouwloket hoe zij kunnen besparen.
- PrO steunt de pogingen in de Leidse regio om door intensieve samenwerking te komen tot een publiek en open transport- en distributienetwerk voor collectieve oplossingen, zoals de aanlevering van aardwarmte en restwarmte en warmte uit aquathermie. Proefprojecten op het gebied van aquathermie en restwarmte gaan wij bij voorkeur samen met het Hoogheemraadschap aan.
- In de schaarse ruimte van Oegstgeest zien wij vooralsnog geen mogelijkheden voor het plaatsen van windmolens.
- Per wijk wordt er bekeken hoe energie te besparen d.m.v. isolatiemaatregelen en hoe energie op te wekken is. Te denken valt aan zonnepanelen op daken van openbare gebouwen, scholen en daken van bedrijven.
- Ook bedrijven zullen we stimuleren om energiezuiniger te worden, te denken valt aan het dichthouden van de winkeldeuren in de winter. We stimuleren het gebruiken van ledverlichting door bedrijven. Op toezicht en handhaving van de energiebesparingsplicht van grote bedrijven door de Omgevingsdienst zullen wij toezien.
- De gemeente heeft ambitie om energieneutraliteit van gemeentebouwen te realiseren. Ook bij het verbouwen of vernieuwen van scholen wordt gestreefd naar meer dan de huidige BENG-norm (bijna energie neutraal) naar energieneutraal.
- Onnodige lichtvervuiling (overlast die mensen en dieren ervaren van kunstlicht in de nacht) moet worden gereduceerd, bijvoorbeeld door over te stappen op blauwe ledverlichting of dimmen van straatverlichting mits veiligheid en het gevoel van veilig over straat lopen kan worden gewaarborgd.

2.2 NATUUR & KLIMAATADAPTATIE

Een gezonde, groene omgeving is evenals gezondheid zeer waardevol en hangt daar nauw mee samen: biodiversiteit, schoon water, een stabiel klimaat en vruchtbare grond zijn letterlijk van levensbelang. De natuur heeft daarnaast een eigen bestaansrecht, los van het (directe) nut voor de mens. Ze biedt onderkomen aan de flora en fauna. Meer groen in de wijk helpt om droogte, oververhitting van woon-, werk- en recreatielocaties en wateroverlast te verminderen.

Door te investeren in groen in en rondom de buurt, door groene gebieden met elkaar en met de omringende natuur te verbinden en door de biodiversiteit te bevorderen, krijgt Oegstgeest een natuurlijker karakter. Zo worden we weerbaarder tegen de gevolgen van klimaatverandering. De nu al voelbare klimaatverandering vereist een grotere urgentie bij de uitvoering van het in regionaal verband overeengekomen integraal waterketen plan. Water moet meer ruimte krijgen.

WAT VINDEN WIJ BELANGRIJK

- Bestaande bomen worden beter beschermd en krijgen de ruimte om te groeien en oud te worden. Bomenrijen en -groepen staan zoveel mogelijk met elkaar in verbinding in Oegstgeest. Door meer bomen verbeteren we de klimaatadaptatie. Het bevordert ook betere leefomstandigheden in de natuur voor onder meer vogels en vleermuizen.
- Naast een herplantplicht voor gekapte bomen, komt er ook een plan voor de herplanting van deze bomen. Zo wordt niet alleen een financiële bijdrage gedaan aan het Bomenfonds, maar komt de herplanting ook daadwerkelijk tot stand.
- Het natuurlijker inrichten van de bestaande parken met aandacht voor meer biodiversiteit. Hierbij verdient onder meer de verbetering van kwaliteit en toegankelijkheid van het Irispark en de verbinding met het Hofbrouckerpark extra aandacht. Bij de herinrichting van het Vroege Vogels Park in Poelgeest pleiten we voor een 'Tiny Forest'.
- Waar ruimte voor groen ontbreekt, willen we gaan experimenteren in de hoogte met 'verticaal groen'.
- Er moet een hemelwaterverordening komen. Regenwater hoeft dan niet alleen door het riool te worden afgevoerd. Zo zorgen we ervoor dat bij grote regenbuien, die steeds vaker voorkomen, waterschade zo veel mogelijk wordt voorkomen. We zetten daarmee een grote stap naar een klimaatbestendig dorp. Burgers moeten ook worden gestimuleerd hun regenwater op te vangen in regentonnen, hun tuinen zo veel mogelijk te ontdoen van tegels en hun daken te vergroenen.
- PrO wil stimuleren dat bewoners en bedrijven hun onkruid milieuvriendelijk bestrijden.

2.3 ONZE LEEFOMGEVING

PrO wil zich inzetten voor een gezonde leefomgeving voor alle inwoners van Oegstgeest met een robuuste uitbreiding van toegankelijk (bewandelbaar) groen in het dorp. Projecten in de regio hebben bewezen dat vergroening, verbeteren en verbinden van groen zelfs in stedelijk gebied tot een enorme verbetering van het leefklimaat kan leiden.

PrO wil bestaand groen beschermen en behouden, meer en betere ecologische en recreatieve groen- en waterverbindingen in Oegstgeest realiseren. Door het ecologisch beheer van bestaand groen te verbeteren, dragen we bij aan een groene leefomgeving.

WAT VINDEN WIJ BELANGRIJK

- De luchtkwaliteit in Oegstgeest vereist meer aandacht, zeker ook waar het de fijnstofproblematiek betreft. Wij willen dan ook een milieuzone instellen om zo vervuilende vrachtwagens te weren uit Oegstgeest. Een uitbreiding van de 30 km zone moet plaatsvinden om de veiligheid te vergroten en milieuschade te beperken. We stimuleren het gebruik van roetfilters voor houtkachels door middel van voorlichting.
- Het ondergronds brengen van de hoogspanningsleiding (op 20 m diepte) en herinrichten van het tracé met alleen kwalitatief hoogstaand groen, wandelpaden en waterberging met milieuvriendelijke oevers. Er worden geen huizen gebouwd op deze gronden om het project financieel rond te krijgen.
- Het verbinden van wandelpaden met het inrichten van natuurspeelplaatsen in Park Landskroon en het hoogspanningstracé. Daarnaast is PrO voorstander van realisatie van ontspanningsmogelijkheden in Park Landskroon (door bijvoorbeeld een theehuis aldaar te situeren).
- Om langs de historische watergang Pastoorswetering een groen en bewandelbaar gebied te laten ontstaan, willen we de gronden met de bestemming groen en tuinen tussen de volkstuinten, Pastoorswetering, A44 en Almondeweg herinrichten zonder dat deze functies verdwijnen.
- Het vergroten van de beleefbaarheid van de landgoederen Oud-Poelgeest en Endegeest/Rhijnegeest door deze fysiek en recreatief te verbinden. We versterken de oost-west verbinding met het Bos van Wijckerslooth onder meer door versterking van de boomstructuur en een bij-vriendelijke inrichting te realiseren.
- Het verbeteren van het Hofbrouckerpark en de Hofdijkzone door de bestaande water-natuur-verbinding ecologisch te versterken en vergroenen. Vermindering van bestrating en aanleg van natuurvriendelijke oevers horen daarbij.
- In het straatbeeld moet onnodige verharding plaats gaan maken voor extra groen. Openbare speelplaatsen en schoolspeelplaatsen moeten natuurspeelplaatsen worden. Met het vergroenen van winkelgebieden en bedrijventerreinen versterken we ook daar het groene karakter van Oegstgeest en onze leefomgeving.
- Bij bouwprojecten kijken we naar de mogelijkheden voor innovaties op het gebied van bio-based en circulair bouwen voor CO2-reductie, en natuurinclusief bouwen voor biodiversiteitsvergroting en klimaatadaptatie.
- Ook blijven we ons verzetten tegen de uitbreiding van Schiphol. De inzet van Oegstgeest moet zijn om nachtvluchten te verbieden en het aantal vluchten te verminderen. Wij willen geen Tweede Kaagbaan.
- Met het oog op de volksgezondheid, dierenwelzijn en milieuvervuiling werken we actief aan een vuurwerkvrij Oegstgeest.

2.4 AFVAL & CIRCULAIRE ECONOMIE

De hoeveelheid restafval moet omlaag. In 2023 zou per inwoner slechts 100 kilo restafval moeten worden ingezameld. Nu is dat nog 172 kilo. Dat vereist veel extra inspanning. Wij kunnen dit als Oegstgeest niet alleen. PrO pleit er dan ook voor intensiever op dit onderwerp samen te werken binnen de Leidse regio. Alleen zo kunnen we de noodzakelijke expertise en inkoopkracht bundelen waardoor voortgang in de verbetering van de nascheiding bij afvalverwerkers kan worden afgedwongen.

Daarnaast zetten we volop in op verbetering van de opbrengsten in de voorscheiding. Om voorscheiding te verbeteren dient er voldoende containerruimte (voor glas, textiel en papier) te zijn op een redelijke loopafstand van iedere woning. Containers moeten frequent worden geleegd zodat bijvoorbeeld opeenhoping van papier buiten de daarvoor bestemde bakken wordt voorkomen.

WAT VINDEN WIJ BELANGRIJK

- Voor GFT-afval zou bij voorkeur ondergrondse containers moeten komen bij iedere hoogbouw, maar in ieder geval moeten de GFT-bakken in heel Oegstgeest wekelijks worden geleegd. Het grootste deel van het restafval is eigenlijk GFT-afval. De grootste winst in het terugbrengen van restafval is te halen met het goed scheiden van GFT.
- Behalve dat het goed voorscheiden van afval (papier, glas, textiel en gft) helpt de hoeveelheid restafval omlaag te brengen, zullen we bewoners erop moeten wijzen dat ze bij hun aankopen letten op de hoeveelheid en het soort verpakkingsmateriaal. Daarbij is het ook belangrijk bewoners bewust van maken dat het bestellen via internet veel afval geeft. Ook gaat dit ten kostte van onze levendige winkelstraten. Blijvende voorlichting op het gebied van afval is dan ook gewenst.
- Bij nascheiding willen we in regionaal verband tot scherpere taakstellingen komen richting afvalverwerkers voor wat betreft het nascheiden en circulair verwerken van restafval.
- Wij zullen initiatieven met een kringloopfunctie en het Repaircafé van harte ondersteunen. We kijken graag of we tot een vruchtbare samenwerking kunnen komen tussen beiden. Zij dragen direct bij aan de circulaire economie en voor versterking door samenwerking zien wij kansen.
- Bij evenementen zullen we inzetten op herbruikbare alternatieven als ecoglazen en waar nodig biedt de gemeente voorzieningen hiervoor aan.
- Voor een optimaal gebruik van de milieustraat is herinrichting ervan gewenst (meer ruimte, meer mogelijkheden afval te scheiden). Het voorkomt ook dat het autoverkeer op de Haarlemmerstraatweg vast komt te staan. Bij herinrichting dient de installatie van zonnepanelen boven de milieustraat te worden meegenomen.

2.5 DIEREN & BIODIVERSTEIT

Dierenwelzijn en het recht van dieren om te leven naar de aard moeten integraal onderdeel zijn van het beleid, zodat de gemeente werkelijk bescherming biedt aan al haar dieren. Om dierenleed te voorkomen en te bestrijden, is het belangrijk dat bij elke beslissing van een diervriendelijke gemeente waarbij dieren een rol spelen, ook de belangen van dieren serieus worden meegewogen.

Om dieren in de natuur de ruimte te geven, moeten de groene gebieden in ons dorp zoveel mogelijk op elkaar aangesloten worden. Om bijensterfte tegen te gaan willen we verspreid over het dorp bijenlinten en aaneengesloten groen met bij-vriendelijke beplanting.

WAT VINDEN WIJ BELANGRIJK

- PrO wil dat biodiversiteit en bescherming van dieren in hun leefgebied voorop staan. Met de komst van een plan voor ecologisch groenbeheer, kunnen we gericht aanplanten en vergroten we de diversiteit van insecten en vogels. Er komt vleermuisvriendelijke straatverlichting en in parken/natuurgebieden wordt zo min mogelijk licht gebruikt.
- Bij planning van werkzaamheden in het groen, zoals uitbaggeren van sloten, wordt expliciet rekening gehouden met behoeften van dieren. Er wordt bijvoorbeeld minder frequent gemaaid of gesnoeid en in geen geval tijdens de broed- en zoogtijd van dieren.
- Door voortaan natuurinclusief te bouwen creëren we niet alleen gezonde en aantrekkelijke woningen, maar ook een prettige leefomgeving voor alle gebruikers (mens en dier).
- Handhaving op dierenwelzijn wordt verbeterd. De gemeente zorgt voor training van hulpverleners en toezichthouders in het herkennen van en reageren op dierenmishandeling en -verwaarlozing. Om de identificatie van (zwerf)dieren te vergemakkelijken stimuleert de gemeente het chippen van katten en honden.
- De gemeente bevordert de samenwerking tussen de Dierenambulance, dierenopvangcentra en hulpdiensten als de (dieren)politie en brandweer. Dierenambulances krijgen net als andere hulpdiensten bevoegdheden om snel ter plaatse te kunnen zijn voor noodhulp aan dieren. Ook draagt de gemeente bij aan het vervoer en de verzorging van in het wild levende dieren die gewond zijn geraakt. Dieren krijgen een vaste plaats in de draaiboeken van hulpdiensten. Daarin worden de evacuatie en het in veiligheid brengen van huisdieren en van dieren in parken, maneges en kinderboerderijen geregeld.
- Binnen de bebouwde omgeving moeten voldoende veilige uitlaatplekken en losloopgebieden voor honden zijn. Bij het aanwijzen van locaties wordt rekening gehouden met de natuurwaarden van de betreffende locatie evenals de samenhang met andere activiteiten die plaatsvinden.
- Waar mogelijk en noodzakelijk wordt dieronvriendelijk vermaak verboden.

3. SOCIAAL OEGSTGEEST

3.1 GELIJKE KANSEN

Nu al hebben in Nederland 2,5 miljoen mensen in het dagelijks leven moeite met lezen en schrijven. Ook in Oegstgeest is de laaggeletterdheid hoog. Mensen komen onterecht op achterstand en een tweedeling ontstaat in onze samenleving. Bibliotheken stimuleren geletterdheid, taalvaardigheid, leesvaardigheid en digitale vaardigheden van volwassenen en kinderen. PrO wil de bibliotheek in Oegstgeest blijvend inzetten als laagdrempelige voorziening hiervoor.

Kinderen uit minder (financieel) draagkrachtige gezinnen moeten niet door hun achtergrond beperkt worden om zich te ontwikkelen. Geen kind mag opgroeien in armoede. De gemeente strijdt actief tegen de uitsluiting van kinderen en voor het bieden van kansen om mee te doen. Op voorstel van PrO krijgen kinderen uit minimagezinnen dan ook de komende jaren een gratis ID-kaart zodat ze kunnen participeren/deelnemen in de samenleving.

WAT VINDEN WIJ BELANGRIJK

- De bibliotheek hoort een belangrijke voorziening te blijven in ons dorp en moet dan ook een plek krijgen in Oegstgeest waar het een betere ontmoetingsplaats kan zijn voor iedereen die van haar diensten gebruik wil maken waardoor de bibliotheek voor lange tijd verzekerd is van zijn bestaan.
- Veel laaggeletterden die een cursus volgden voor een hoger taal-, schrijf- of rekenniveau, stopten daarmee tijdens de coronacrisis. De gemeente gaat samen met organisaties in het maatschappelijk werkveld vol inzetten op een inhaalslag en het verbeteren van de geletterdheid.
- De gemeente stimuleert financiële redzaamheid en inzicht onder inwoners die daar mogelijk moeite mee hebben.
- We houden het succesvolle Jeugd sportfonds en Jeugd cultuurfonds overeind. Hierdoor kunnen alle Oegstgeester kinderen deelnemen aan sport en cultuur, ook als ze uit een gezin komen met een klein inkomen.
- De gemeente gaat voortvarend aan de slag met de nieuwe Wet Inburgering. Onze aanpak is inburgeraars stimuleren om hun plek in onze samenleving te vinden. We benutten onderwijsmogelijkheden, toeleiding naar werk is prioriteit, de juiste zorg wordt gegeven en zetten in op integratie binnen de Oegstgeester gemeenschap.

3.2 ONDERWIJS

Door in kinderen en jongeren te investeren werken we samen met hen aan een gelukkig heden en een mooie toekomst. Het streven naar gelijke kansen voor eenieder in Oegstgeest is essentieel om onnodige beperkingen te voorkomen. Juist ook wanneer je opgroeit. Na de coronapandemie zullen daarvoor extra inspanningen nodig zijn op scholen. PrO pleit dan ook voor de ondersteuning bij de vorming van Integrale Kindcentra (IKC) waar basisscholen, kinderopvangorganisaties en ouders samenwerken aan de ontwikkeling van kinderen. De Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE, voor peuters van 2,5 tot 4 jaar met risico op een onderwijsachterstand) is bewezen effectief. PrO wil een ruimhartige toegang tot VVE voor ieder kind met risico op een achterstand en niet alleen als achterstand is geconstateerd.

Grote investeringen zijn de afgelopen jaren gedaan in onderwijshuisvesting, maar de leeromgeving van ieder Oegstgeester kind is daarmee nog niet verbeterd. Voldoende kinderopvang realiseren, het vergroenen van alle schoolpleinen, verduurzamen en verbeteren van alle schoolgebouwen met voldoende bewegingsonderwijs is de inzet van PrO de komende jaren.

WAT VINDEN WIJ BELANGRIJK

- De komende vier jaar realiseren we de bouw van de nieuwe Leo Kannerschool locatie VSO (Voortgezet Speciaal Onderwijs) en starten we met de vernieuwbouw van de Gevers-Deutz Terweeschool waarbij zoveel mogelijk monumentale aspecten behouden worden, maar wel het onderwijs in het schoolgebouw tot zijn recht komt.
- Het SO (speciaal basisonderwijs voor kinderen t/m 13 jaar) van Leo Kannerschool moet in 2025 een nieuwe locatie krijgen of op de huidige plek uitbreiden. De komende periode moet voortvarend een concreet plan tot stand komen.
- Wij zijn groot voorstander van een gymzaal bij de Gevers-Deutz Terweeschool zodat daar meer en gemakkelijker bewegingsonderwijs kan worden gegeven door de Gevers-Deutz Terweeschool en de Hofdijckschool. Het zorgt ook ervoor dat kinderopvangfaciliteiten daar gerealiseerd kunnen worden.
- Het Integraal Huisvestingsplan gaat voorzien in de mogelijkheid om de vorming naar Integrale Kindcentra (IKC) te ondersteunen.
- Groene schoolpleinen dagen kinderen uit om meer te bewegen, stimuleren creativiteit en leren over het belang van de natuur. Onze schoolpleinen zijn nu veelal versteend. Vergroening verbetert de biodiversiteit en klimaatbestendigheid. De gemeente moet ondersteuning bieden in de transformatie naar groene schoolpleinen.

3.3 JONGEREN & JEUGDHULP

Jongeren leveren een dankbare bijdrage aan ons dorp, van papier en kerstbomen inzamelen tot het trainen en begeleiden van jongere kinderen op sportverenigingen. Het is dan ook niet meer dan logisch dat de gemeente met jongeren in gesprek is over de voorzieningen die voor hen zijn bedoeld. Jongeren krijgen zo mogelijkheden om zich te ontwikkelen in sport, muziek, theater of andere velden.

Iedere jongere moet zo spoedig mogelijk de zorg kunnen krijgen die nodig is. Jeugdhulp moet snel in actie komen. Daarin hebben jeugd- en gezinsteams een essentiële en preventieve rol. Het is belangrijk dat er geïnvesteerd wordt in jeugdhulp, zodat de wachtlijsten en opnamestoppen verleden tijd worden. Te weinig middelen voor jeugdhulp vanuit de landelijke politiek in Den Haag mag niet betekenen dat kinderen niet geholpen worden door de gemeente.

WAT VINDEN WIJ BELANGRIJK

- De oplopende kosten in de jeugdhulp brengen in steeds grotere mate gemeenten in de problemen. Echter kinderen die zorg van een GGZ-instelling nodig hebben moeten meteen hulp krijgen. Late hulp veroorzaakt extra lijden en kost uiteindelijk vaak ook meer.
- Meer nog dan veel burgers voelen juist jongeren zich vaak niet gehoord en ervaren de drempel voor hen om te participeren als hoog. Daarom moet de gemeente jongeren actief betrekken bij het maken van plannen door vraaggericht beleid. Er komt daarvoor een jongerenbudget. Dit gebruikt de gemeente om jongeren te helpen bij het uitvoeren van hun ideeën. Zo betrekken we jongeren bij het opzetten van meer activiteiten en locaties die voor hen zijn bestemd zodat deze beter passen bij hun wensen en behoeften.
- Voor jongeren en studenten creëren we voldoende stage-mogelijkheden, bij de gemeente zelf en bedrijven in de gemeente en in de regio. Met Stage071 zijn we goed op weg, maar voor ieder onderwijsniveau moeten stage-mogelijkheden verbeterd worden.
- Wij willen samenwerking tussen zorgaanbieders met kwaliteit als uitgangspunt, in plaats van concurrentie en aanbestedingen op basis van prijs zodat passende jeugdhulp beter gewaarborgd en gerealiseerd wordt.
- Jongeren zijn er niet bij gebaat dat de 18^e verjaardag een harde overgangsdatum is voor de overgang van jeugdhulp naar volwassenenhulp. De gemeente zorgt dat deze jongeren door middel van een overgangperiode een goede landing krijgen in de volwassenenhulp.

3.4 SPORT & BEWEGEN

Sport is een gezonde manier van ontmoeting en ontspanning. Het versterkt de sociale samenhang en is het een vorm van preventieve gezondheidszorg. Belangrijk voor een vitaal Oegstgeest. Progressief Oegstgeest vindt dat de gemeente verantwoordelijk is voor voldoende basisvoorzieningen en voor de instandhouding van de beschikbare voorzieningen. Een ontmoetingsruimte is belangrijk voor een rijk verenigingsleven. Wij willen dat de gemeente actief stimuleert dat (semi)openbare ruimtes, tegen redelijke kosten toegankelijk zijn voor de activiteiten van clubs, verenigingen en groepen.

Kinderen leren met sporten belangrijke waarden, zoals sportiviteit, samenwerken, reflectie en leggen de basis voor een gezonde levensstijl. Ook voor volwassenen is sport belangrijk. Sport brengt mensen op een positieve manier bij elkaar. Het moet daarom open en toegankelijk zijn voor iedereen, vrij van belemmeringen vanwege achtergrond, financiële middelen of beperkingen. PrO blijft inzetten op het stimuleren van sport voor iedereen. We creëren daarvoor de mogelijkheden, zoals een prettige en groene omgeving die uitnodigt tot buiten zijn en bewegen.

WAT VINDEN WIJ BELANGRIJK

- PrO pleit voor een kennismakingsprogramma bij verschillende sportverenigingen voor alle leerlingen in het basis- en voortgezet onderwijs. Daarnaast creëren we bewustwording bij ouders en verzorgers over het belang van sport en bewegen door middel van informatie via consultatiebureaus, kinderdagverblijven, scholen, buurtsportcoaches en sportaanbieders.
- Wij willen zwembad Poelmeer behouden voor de toekomst om recreatie en zwemles mogelijk te blijven maken. Hierbij hebben we ook oog voor het bieden van zwemlessen aan statushouders.
- Sportvoorzieningen in elke wijk, zodat iedereen een trapveldje, gymtoestel of basketbal court in de buurt heeft. Ook zorgen we dat sportvelden openbaar toegankelijk worden op tijden dat zij niet door verenigingen worden gebruikt, zodat o.a. jongeren daar zelfstandig kunnen spelen en sporten.
- Bij de inrichting van het dorp houden we rekening met toegankelijkheid en veiligheid voor mensen die graag buiten wandelen, hardlopen, fietsen of op een andere manier sportief bezig zijn. Sportfaciliteiten moeten toegankelijk en laagdrempelig zijn.
- Zorg voor een verbinding met zorg, welzijn, onderwijs en andere maatschappelijke organisaties door de inzet van een buurtsportcoach. We stimuleren en helpen sportaanbieders en sportevenementen om een gezonde sportomgeving te bieden, bijvoorbeeld op het gebied van rookvrij worden, verantwoord alcoholgebruik en gezonde voeding
- De huren die de gemeente in rekening brengt voor ruimtes en sportvelden moeten reëel zijn en dus niet te hoog voor de draagkracht van de verenigingen.
- In Oegstgeest maken we denksport mogelijk, bijvoorbeeld door het plaatsen van schaaktafels in het Irispark.

3.5 ZORG & WELZIJN

PrO geeft gezondheid topprioriteit en werkt aan een gemeente waarin iedere inwoner de zorg krijgt die nodig is. Zorg moet toegankelijk en persoonsgericht zijn. Gezondheid is meer dan niet ziek zijn. Zorg, welzijn, wonen en een gezonde groene leefomgeving gaan hand in hand. Controle over je eigen leven en meedoen in de maatschappij zijn daar cruciale voorwaarden voor. De gemeente ondersteunt initiatieven gericht op het tegengaan van eenzaamheid en/of het versterken van sociale banden in wijken. Het taboe van eenzaamheid moet worden doorbroken. Met preventie investeren we in de mens omdat wij geloven dat voorkomen beter is dan genezen.

De overheid mag niet de reden zijn dat mensen in problematische schulden terecht komen. De gemeente moet een actieve rol spelen om dit te voorkomen, tijdig met mensen in gesprek gaan en zich constructief opstellen. Geldzorgen, schulden en armoede hebben een negatieve invloed op zowel fysieke als mentale gezondheid. Een overheid moet naast deze mensen gaan staan om samen te werken aan een plan.

WAT VINDEN WIJ BELANGRIJK

- De gemeente versterkt het ingezette eenzaamheidsbeleid. We zoeken naar mogelijkheden om eenzaamheid breed te bezien en aan te pakken in de samenleving. Ook jongeren kampen met eenzaamheid. Mogelijkheden om verschillende doelgroepen aan elkaar te verbinden worden actief onderzocht en ondersteund. Dit geldt zowel voor bestaande initiatieven als innovatieve ideeën.
- Mantelzorgers moeten op tijd worden ontlast, om weer even op adem te komen. Dit kan bijvoorbeeld door zorgpauzes met ondersteuning van professionele vervangers. Met een loket voor professioneel advies en betere communicatiemogelijkheden met de betrokken instanties voor mantelzorgers, vrijwilligers en andere betrokkenen helpt de gemeente. De mogelijkheid moet worden geboden om tijdelijk mantelzorgstudio's te plaatsen.
- We treffen maatregelen om een gezonde levensstijl te bevorderen, bijvoorbeeld rond roken, overgewicht en bewegen.
- Mensen die zorg gebruiken moeten meer inspraak en invloed krijgen, via onafhankelijke vertrouwenspersonen en een adequate klachtenafhandeling.
- De gemeente faciliteert burgers en initiatieven die zich actief inzetten om mensen met problematische schulden te ondersteunen. Mogelijkheden van de gemeente om meer inzicht te krijgen in de problematiek omtrent armoede en schulden worden zo veel mogelijk aangegrepen.
- Naast het begeleiden en adviseren bij schuldhulpverlening moet de gemeente ook meer maatwerk kunnen gaan bieden door schuldbemiddeling en schuldsanering.

3.6 OUDEREN

Steeds meer ouderen willen thuis blijven wonen. Met de vergrijzing komt nadrukkelijker naar voren dat veel woningen in Oegstgeest hiervoor niet goed uitgerust zijn. Woningaanpassing is voor ons een belangrijke vorm van maatschappelijke ondersteuning die ervoor zorgt dat mensen langer thuis kunnen wonen. Ook bij de inrichting van de openbare delen van het dorp moeten verbeteringen plaatsvinden zodat ouderen gemakkelijk en mobiel door het dorp kunnen. Veel ouderen doen vrijwilligerswerk of verrichten mantelzorg. Ze hebben een sociaal netwerk en ondernemen van alles.

Iedereen krijgt vroeg of laat te maken met een behoefte voor goede ouderenzorg. Zorg voor ouderen is daarom een basisbehoefte en een basisrecht. Deze behoefte aan zorg laat zich niet sturen en zal iedereen raken, direct of indirect via familie of buurtgenoten. De gemeente heeft een toenemende verantwoordelijkheid op het gebied van ouderenzorg. Rechtvaardig gemeentelijk beleid op basis van menselijke maat en de behoeften van ouderen is een absolute noodzaak.

WAT VINDEN WIJ BELANGRIJK

- Bij het maken van verkeer- en vervoersplannen wordt nadrukkelijker rekening gehouden met de veiligheid van ouderen, vooral de voetganger en fietser, en met de bereikbaarheid van belangrijke bestemmingen voor ouderen.
- De gemeente moet voetpaden en stoepen beter toegankelijk maken. Losse tegels, paaltjes die in de weg staan, slecht geparkeerde auto's en fietsen, breed uitgegroeid en/of overhangend groen, kunnen zorgen voor onveilige situaties voor mensen die slecht ter been zijn, mensen met rolstoel, rollator of kinderwagen.
- Woningen moeten meer leeftijdsbestendig gebouwd worden en betaalbaar zijn. In de buurt van voorzieningen moeten meer zorgwoningen komen voor ouderen.
- Voorzieningen in de omgeving voor ouderen moeten op peil worden gehouden.
- Één op de vijf heeft kans om te gaan lijden aan dementie. Oegstgeest is dementievriendelijk. We zetten in op bekendheid van trainingen voor mensen die er mogelijk mee te maken krijgen en vroegsignalering, maar ook iedereen die dit belangrijk vindt.
- Communicatie met de gemeente moet toegankelijk en gemakkelijk blijven voor ouderen die niet vertrouwd zijn met digitale kanalen of belemmerd worden door een gezichtsbeperking.
- PrO houdt oog voor de financiële positie van ouderen. Zowel (verborgen) armoede onder ouderen als stapeling van de zorgkosten, kunnen ouderen in de financiële problemen brengen.

3.7 INCLUSIE & ACCEPTATIE

Nog te vaak worden mensen afgerekend op hun identiteit. Samen zorgen we ervoor dat iedereen in Oegstgeest zijn of haar dromen waar kan maken: ongeacht afkomst, geaardheid, geslacht, beperking of welk kenmerk dan ook. Een gemeente kan een belangrijk verschil maken in dat iedereen hand-in-hand over de Oegstgeester straten kan wandelen. Inclusief beleid gericht op acceptatie van elkaar moet centraal staan in het handelen van de gemeente. Het bestrijden van discriminatie en uitsluiting moet een speerpunt van de gemeente zijn. De komst van 175 statushouders in het Hoefijzergebouw biedt de mogelijkheid om hun leven in alle vrijheid weer op te bouwen. De komende jaren zal Oegstgeest zijn deuren weer openen, net zoals bij de grote vluchtelingenstroom van 2015 en 2016. Alleen dan is Oegstgeest een dorp voor iedereen.

Met elkaar creëren we ook de vrijheid om overal volledig mee te kunnen doen. De openbare ruimte is van iedereen en moet dan ook toegankelijk zijn voor iedereen. Het VN-Verdrag voor mensen met een handicap legt nadrukkelijk de opdracht bij gemeenten neer om met integraal beleid hiervoor te komen.

WAT VINDEN WIJ BELANGRIJK

- De gemeente geeft het goede voorbeeld door in 2026 alle gemeentelijke gebouwen voor iedereen (rolstoel-/hulpdierfriendly) toegankelijk te maken en spant zich in om dit met en voor alle Oegstgeester (semi-)publieke organisaties te realiseren. Bij het maken van het beleid over toegankelijkheidsvoorzieningen betreft de gemeente organisaties van mensen met een beperking.
- De gemeente zet zich in om discriminatie (op welke grond dan ook) te herkennen, te bestrijden en te melden. Slachtoffers van discriminatie worden zoveel mogelijk ondersteund.
- De gemeente faciliteert in 2022 het gesprek met het intochtcomité zodat bij de intocht in Oegstgeest vanaf 2022 Zwarte Pieten verleden tijd zijn.
- We verwelkomen de 175 statushouders in Oegstgeest en zetten ons in voor goede integratiemogelijkheden.
- Discriminatie in brede zin vindt nog altijd plaats. Oegstgeest moet in de periode 2022-2026 een college krijgen met een portefeuille emancipatie en diversiteit. De belangrijkste taak is te zorgen voor een integraal beleid voor verbetering van de positie van LHBTIQ+-personen, mensen met een beperking, multiculturele personen en vrouwen. In bestaand beleid (WMO, eenzaamheid, inburgering) moet meer aandacht komen voor LHBTIQ+.
- PrO wil dat in 2026 alle zorginstellingen in Oegstgeest een Roze Loper Certificaat voor (LHBTIQ+) inclusieve zorg hebben, zodat zorgbehoevende ouderen wonend in zorginstellingen zichzelf kunnen zijn en niet terug in de kast gaan omdat zij zich sociaal onveilig voelen.

4. FINANCIËN

Met PrO staan we voor een degelijke en verantwoorde financiële huishouding, met heldere spelregels. Structurele lasten worden gedekt met structurele middelen. Kortlopende uitgaven worden gedekt uit de exploitatie. Voor extra uitgaven zijn dus ook extra inkomsten nodig. We blijven werken aan het voor iedereen leesbaar maken van de begroting en andere financiële stukken van de gemeente.

Het beschikbare geld in de begroting moet uitgegeven worden aan de gestelde doelen, zodat grote onderbestedingen niet meer voorkomen. De gemeente moet voldoende ambtelijke capaciteit hebben om plannen uit te voeren. Er is ruimte in de begroting om te investeren in mensen. Voor zorg en armoede zijn niet altijd alle begrote middelen door de gemeente besteed. PrO houdt vast aan de door ons voorgestelde financiële regels dat niet besteed zorg- en armoedegeld daarvoor bestemd blijft, en niet terugvloeit naar de algemene middelen. Want, geld voor zorg, moet naar zorg. En geld voor armoede, moet naar armoede. Kortom, sociaal blijft sociaal.

Ook PrO onderschrijft het beginsel dat de gemeentelijke meerjarenbegroting structureel sluitend moet zijn met als uitgangspunten:

- Belastinginkomsten (OZB) die jaarlijks stijgen met maximaal de inflatie;
- Een schuldquote (netto schuld in % inkomsten) van maximaal 130%.

Wanneer deze uitgangspunten tot gevolg hebben dat noodzakelijke investeringen in schoolgebouwen en infrastructuur (fietspaden, wegen, bruggen, groen, riolering) niet kunnen worden gedaan, staat PrO open voor een incidentele afwijking van deze uitgangspunten mits binnen een periode van drie jaar weer naar deze uitgangspunten wordt teruggekeerd.

PrO wil schoon gedrag belonen. Bij de afvalstoffenheffing, rioolheffing en hondenbelasting geldt daarom het principe: 'de vervuiler betaalt'. Dat is niet alleen eerlijker, maar ook beter voor het milieu omdat het mensen bewust maakt van de echte kosten van hun gedrag. Overigens geldt ook dat hoe beter afval wordt gescheiden, hoe lager de kosten voor afvalverwerking zijn (en dus hoe lager de afvalstoffenheffing).

We sparen waar mogelijk voor gewenste investeringen, streven naar een overschot op de begroting en waken voor een optimistische inschatting van de risico's. Meevallers buiten het sociaal domein worden gebruikt voor de aflossing van de schuld.

Uitgaven worden kritisch bekeken en getoetst op het behalen van de doelen van de gemeente. Zo wordt onder meer de steun aan Dorpsmarketing Oegstgeest de komende jaren afgebouwd. Bij de tekorten op de begroting moet in eerste instantie worden gekeken of taken van de gemeente mogelijk efficiënter en goedkoper uitgevoerd kunnen worden voordat overgegaan wordt tot bezuinigingen of lastenverzwaringen.

Tot slot, de gemeente zorgt ervoor dat zij geen geld van de Europese Unie, het Rijk, de Provincie en derden laat liggen door adequate expertise te organiseren voor het aanvragen hiervan. Zo loopt Oegstgeest geen steun mis voor woningbouw, de energietransitie en het verduurzamen van (school)gebouwen en woningen.

